

Na zahradě: Za málo peněz hodně muziky

Zemina z kompostu

Máme-li kvalitní kompost, můžeme si zem na své zahradě každým rokem patřičně obohatit. Jen je třeba dávat **pozor na to, zda rostliny, které do ní vysadíme, potřebují zásaditou nebo kyselou půdu**

Do zásadité kromě dobře uleželého kompostu přidáme dolomitské vápno nebo dřevěný popel. Mírně kyselé půdě obvykle stačí 150 g mletého vápence na m² jednou za dva roky, silně kyselé prospěje 300 g. Do země pro kyselomilné rostliny přidáme jehličnatou hrabanku, jehličí, síran amonný nebo rašelinu.

Takto připravená zemina má jednu nevýhodu - určitě obsahuje i semena plevelů. Jakmile vyraší, musíme plevelné rostlinky vyplít. **Pro výsevy se proto určitě vyplatí zem propařit, a tak ji těchto nežádoucích semen zbavit.** Propařujeme v kotli nebo ve velkém hrnci, do kterého nalijeme vodu, nad to zavěsíme síto se zeminou a zahříváme.

Propařovat můžeme i v mikrovlnné troubě. Zeminu zbavenou hrudek a kamínků vložíme do mikroténového sáčku, který má asi pětinasobný objem, než kolik do něj dáme substrátu (musí zůstat prostor pro páru). Na substrát v sáčku nalijeme vodu v množství asi 0,2 l na litr substrátu a zvenku promneme, aby vlhkost byla všude rovnoměrná. Pečlivě uzavřeme gumičkou. Pak vložíme na otočný talíř mikrovlnky, čas nastavíme na 15 minut při nejvyšším výkonu.

Semínka z loňska

Semínka mnohých květin, ale i bylinek a zeleniny si můžeme nasbírat poté, co odkvetou a uzrají. Aby bylo osivo kvalitní, sklízíme je jen suché, zdravé a dobře vyzrálé. Pro sklizeň semen je ideální teplé, suché počasí.

Semena rajčat, okurek, dýní, cuket nebo melounů vydlabeme lžící z dužiny. Vložíme do nádoby s vodou, kterou umístíme na teplé místo a necháme několik dní kvasit. Zbytky dužiny se pak úplně oddělí. Poté semena vysypeme na papírový ubrousek, aby dokonale proschla. Vložíme je do papírového sáčku nebo skleničky, označíme a schováme na suché tmavé místo.

Domácí hnojiva

Truhlíkové rostliny, zejména muškáty, můžeme hnojit droždovou zálivkou – do 1 litru vody rozdrobíme kostku droždí a necháme 14 dní kvasit. Poté roztok zředíme v poměru 1:3 a máme hotovo.

Značný přísun vydatného hnojiva mají milovníci kávy. Kávovou sedlinu (která má vysoký obsah dusíku, fosforu, minerálů a draslíku) rozložíme na noviny a necháme pořádně proschnout. Pak získaným práškem hnojíme záhonky, hrnkové, truhlíkové i pokojové rostliny.

Věřili byste, že **jako skvělé hnojivo funguje také (nesolená!) voda, slitá z vařených brambor?** Vychladlou ji můžeme použít jedenkrát týdně k zalévání pokojových i zahradních rostlin.

Dobře poslouží i banánové slupky, které v sobě skrývají mimo jiné fosfor, vápník a draslík, který podporuje vitalitu rostlin a odolnost vůči škůdcům a chorobám. Slupku od banánu dáme do velké sklenice, zalijeme vodou a necháme 1-2 dny louhovat. Výluhem zaléváme pokojové rostliny.

Na zahradě zahrabeme nasekané kousky banánové slupky do země přímo k rostlinám. Zvláště rajčatům dělají velmi dobře. A svědčí také kompostu. Navíc minikompost z kuchyňských zbytků si můžeme založit i v paneláku.

Jak vyrobit jíchy

Výborné hnojivo představují jíchy. Mohou být buď čerstvé (maximální délka louhování 4 dny), anebo kvašené (v závislosti na teplotě trvá proces kvašení 2-4 týdny). Rostliny nasekáme na menší kousky a jedenkrát denně promícháváme. Poté roztok scedíme. Vyluhované rostliny můžeme zkompostovat.

Kopřivová jícha

Na 1 litr vody potřebujeme 100 g kopřiv. Ředěnou kopřivovou jíchu (1:10-20) můžeme využít pro ovocné dřeviny, zeleninu, aromatické rostliny, květiny (zejména růže). **Urychluje zrání kompostu, podporuje tvorbu humusu.** Křemík obsažený v kopřivách působí preventivně proti chorobám. **Pro vysoký obsah dusíku je kopřivová jícha vhodná především v období růstu.**

Kostivalová jícha

Je **nejcennější zelené hnojení na zahradě.** Připravujeme ji obdobně jako kopřivovou a hnojíme jí především lilkovité rostliny.

Slepičincová jícha

Tato jícha je opravdu proslavená je (jen kdyby tak nezapáchala!) Slepičince vložíme do nádoby a zalijeme vodou tak, aby byly potopené, ale obsah by měl být jen cca do 3/4 nádoby, protože kvašením pěni a nabývá. Nádoby necháme odkrytou kvůli přístupu vzduchu. Obsah každý den promícháme. Zhruba za 14 dní kvašení se z obsahu stane mazlavá hmota. Tu odebíráme z teď již zakryté nádoby, ředíme vodou v poměru nejméně 1:10. Zaléváme ke kořenům rostlin, nikdy ne na listy, mohlo by je to spálit!

Přírodní zbraně proti škůdcům:

- **Jíchy a odvary** také pomáhají v boji proti škůdcům.
- **Kopřivová jícha v poměru 1:10** preventivně pomáhá proti plísním, rzi, padlí, odpuzuje roztoče a mšice.
- **Odvar z vratiče** je zbraní proti mšicím, housenkám, mandelinkám, molicím. 400 g čerstvých rostlin macerujeme po dobu 24 hodin v 10 litrech vody. Poté vaříme po dobu 15 minut.
- **Jícha z kapradiny** ničí slimáky, hlemýždě a mšice. 1 kg kapradinových listů macerujeme v 10 litrech dešťové vody po dobu 1 týdne.
- **Odvar z přesličky** používáme proti houbovým chorobám, zejména rzi, černým skvrnám na růžích, monilióze, kadeřavosti broskvoní a plísním. 1 kg jemně nakrájené přesličky vaříme 30 minut v 10 litrech vody. Poté necháme nejméně 12 hodin vychladnout. Používá se jako postřik ředěný z 20 % vodou.